

TEST NA PRIJÍMACIE SKÚŠKY ZO SLOVENSKEHO JAZYKA A LITERATÚRY

štvorročné štúdium

1. Doplňte i, í, y, ý

Brat sa narodil pred siedm_m_ rokm_. Hokejov_ t_m Spojen_ ch štátov americk_ ch v_ stúp_ l na Námest_ slobod_ v Spišskej Novej Vs_. Nebojí sa ani d_ vej zver_. Katk_ na koleg_ ňa nám požičala dva raz_ toľko prikr_ vok, ako sme potrebovali. V pr_ rodnom tunel_ z rozvetven_ ch haluz_ vlhk_ vzduch oťažel. Hojdačka v_ sela na konár_ brez_ a otáčala sa okolo svojej os_.

Obloha b_ va zavše čistá ako kr_ štál', zavše ju v_ chor b_ čuje kr_ štálikmi dažďa. Hrad v hustej hmle spl_ va s okol_ m. Losos_ sa po niekoľkých rokoch pob_ tu v mor_ vracajú domov. Ich domovom sú prudké horské b_ str_ n_ s čistou vodou, pl_ tčínami, hĺbočinami a s drav_ mi prúdmi. Ikr_ t_ chto r_ b potrebujú veľa k_ slíka. Nezv_ čajnú orientačnú schopnosť majú úhor_. Star_ Slovania začínali ked_ si nov_ rok marcom. Staré agát_ pri marhul_ škr_ potavo vŕzgali. Deti pobehovali po majer_. Po malej chvíli sa cedilo ako z krhl_.

2. Opravte prípadné chyby s ohľadom na písanie veľkých písmen a napíšte:

- a) základná škola v čičmanoch
- b) bratislavský hrad
- c) moravany nad váhom
- d) deň vzniku slovenskej republiky

3. Ktorá z možností je správna?

- a) Slovo *obdivuhodný* vzniklo skracovaním.
- b) Slovo *obdivuhodný* vzniklo skladaním.
- c) Slovo *obdivuhodný* vzniklo odvodzovaním.
- d) Slovo *obdivuhodný* vzniklo spájaním.

4. Pri ktorom slove nedochádza k spodobovaniu vo výslovnosti spoluhlások?

- a) herectvo
- b) predstava
- c) detstvo
- d) holandský

5. Vyberte nespisovné slovo, ktoré sa často nesprávne používa namiesto slova *správať sa* ako jeho synonymum:

- a) naprávať sa
- b) počínať si
- c) konať
- d) chovať sa

6. Ktoré dvojice slov významovo k sebe nepatria?

- a) epiteton, básnický prívlastok
- b) inotaj, tajnička
- c) analýza, rozbor
- d) dialektizmus, nárečové slovo

7. V ktorej možnosti sa nachádza jedno viacvýznamové slovo?

- a) stôl, stolička
- b) hriadeľ, Košice
- c) rastlina, kilogram
- d) jedľa, knedľa

8. V ktorej možnosti sú všetky slová rozdelené správne?

- a) sest-ra, vy-sko-čiť, bie-ly
- b) bryn-dza, štú-dio, prík-lad
- c) zlo-zvyk, bi-o-ló-gi-a, lesk-lý
- d) far-bo-sle-pý, ka-ló-ria, hú-pa

9. Slová alebo slovné spojenia, ktoré vznikajú pre potrebu pomenovania nového javu alebo pojmu, sa nazývajú:

- a) dialektizmy
- b) neologizmy
- c) internacionalizmy
- d) expresíva

10. V ktorej možnosti je uvedený správny význam slova *prostý*?

- a) hlúpy
- b) nesamostatný
- c) komplikovaný
- d) jednoduchý

11. Utvorte zdobeninu k slovu *klepeto*.

12. V ktorej z možností sú všetky slová plnovýznamové?

- a) Spotený chlapec zosadol z bicykla.
- b) Naháňali sa okolo stola.
- c) Včera ho zastihol doma.
- d) Vari päťkrát mu to otec vysvetľoval.

13. V ktorej z možností sú obe slová v nedokonavom vide?

- a) nemal, strácal,
- b) ujst', dostihli
- c) nájsť, pretlačil
- d) nedokázal, potešil

14. Ktoré gramatické kategórie zodpovedajú slovu (*na*) *mravčeka*?

- a) podstatné meno, mužský rod, neživotné, jednotné číslo, genitív, vzor stroj
- b) podstatné meno, mužský rod, životné, jednotné číslo, akuzatív, vzor chlap
- c) podstatné meno, mužský rod, životné, jednotné číslo, genitív, vzor stroj
- d) podstatné meno, mužský rod, neživotné, jednotné číslo, akuzatív, chlap

15. V ktorej z možností sú určené druhy prísloviak *dnes*, *naplno*, *pomaly* v tomto poradí?

- a) spôsobu, spôsobu, príčiny
- b) času, spôsobu, spôsobu
- c) času, príčiny, spôsobu
- d) spôsobu, príčiny, spôsobu

16. Ktoré tvrdenie je pravdivé?

- a) Podstatné meno *lístie* je hromadné.
- b) Podstatné meno *lístie* je látkové.
- c) Podstatné meno *lístie* je pomnožné.
- d) Podstatné meno *lístie* je skupinové.

17. V ktorej možnosti sú uvedené iba prívlastňovacie prídavné mená?

- a) svieži, pánova, dcérinmu
- b) stolárov, zajačí, páviemu
- c) husací, susedovo, materinská
- d) milý, líščí, muší

18. Akým slovným druhom je podčiarknuté slovo vo vete?

Dovolené bolo prakticky všetko okrem vraždy.

- a) príslovka
- b) prídavné meno
- c) častica
- d) podstatné meno

19. Prepíšte vetu so správnou predložkovou väzbou.

Stretneme sa u čakárne / pri čakárni.

20. Ktorá z viet sa odlišuje od ostatných z hľadiska členitosti?

- a) Fúkal silný vietor.
- b) Pichlo ma v boku.
- c) Pichla som sa.
- d) Sfúkol si sviečku?

21. V akom poradí sa nachádzajú vetné členy vo vete?

Mnohé rastliny obsahujú účinné látky.

- a) zhodný prívlastok, predmet, slovesný prísudok, zhodný prívlastok, podmet
- b) nezhodný prívlastok, podmet, slovesno-menný prísudok, zhodný prívlastok, predmet
- c) zhodný prívlastok, predmet, slovesný prísudok, nezhodný prívlastok, predmet
- d) zhodný prívlastok, podmet, slovesný prísudok, zhodný prívlastok, predmet

22. Určte vetu podľa postoja hovoriaceho (podľa modálnosti):

Keby sa už skončil školský rok!

23. Ktoré žánre patria do administratívneho štýlu?

- a) umelecký životopis, umelecký opis
- b) reklamácia, úradný list
- c) reportáž, fejtón
- d) žiadosť, esemeska

24. Ktoré žánre patria k opisnému slohovému postupu?

- a) charakteristika, správa, statický opis
- b) umelecký opis, dynamický opis, žiadosť
- c) opis osoby, dotazník, recenzia
- d) odborný opis, dynamický opis, charakteristika

25. V ktorej možnosti sú uvedené iba metonymie?

- a) recitoval Hviezdoslava, chorý ležal na dvadsiatke, štebotavé dieťa
- b) boli sme na Žbirkovi, kúpim si Tolkienu, počúvam Beatles
- c) sleduje Panelák, pevný ani skala, hľadá ako hrom do duba
- d) ostrá odpoveď, čierna duša, teplá farba

26. Správne pomenuj ustálené pomenovania:

- a) Dostal sa z dažďa do pod odkvap.
- b) Práca má horký koreň, ale sladké ovocie.
- c) Prítulný ako mačka.
- d) Na Vianoce blato, na Veľkú noc sneh.

27. V ktorej možnosti je uvedený správny význam slova *interiér*?

- a) človek s vyšším vzdelaním
- b) zamestnanec Interu
- c) vnútorná časť (budovy)
- d) vonkajšia časť (budovy)

28. V ktorej z možností sa nachádza jednoduchá veta s prístavkom:

- a) Mária Rázusová-Martáková, slovenská spisovateľka, napísala niekoľko krásnych diel pre deti a mládež.
- b) Mária Rázusová-Martáková, ktorá je slovenskou spisovateľkou, napísala niekoľko krásnych diel pre deti a mládež.
- c) Slovenská spisovateľka Mária Rázusová-Martáková napísala niekoľko krásnych diel pre deti a mládež.
- d) Niekoľko krásnych diel pre deti a mládež napísala slovenská spisovateľka Mária Rázusová-Martáková.

29. Ukážka:

Dolinou tmavou pokoj si chodí:
pokoj smrť je, tma smrti stín:
Príroda spí, nebom sa brodí
duch, blahého života syn:
Večerná, smutná hodina zvoní,
a dieťa hodín v spánok sa kloní,
ale večný nemretia syn
z očí smrteľných spanie vyháňa,
a vo večného zorách svitania
lieta svätým poľom vidín. —

- a) **Určte jazykový štýl ukážky**
- b) **Zarad'te ukážku k literárnemu druhu**
- c) **Napište schému rýmu prvých štyroch veršov**
- d) **Pomenujte druh rýmu prvých štyroch veršov**
- e) **Pomenujte prvý podčiarknutý básnický prostriedok**
- f) **Pomenujte druhý podčiarknutý básnický prostriedok**

30. Román je:

- a) epický útvar, ktorého témou je historická udalosť.
- b) epické dielo, v ktorom autor vyjadruje svoje city, vzťahy, nálady a postoje k súčasnosti.
- c) epické prozaické dielo, v ktorom autor zobrazuje väčší úsek života v dlhšom časovom rozpätí, má veľký rozsah a zložitú kompozíciu.
- d) epický útvar, stvárňujúci udalosť zo života človeka s menším počtom postáv, ktoré sa počas deja nevyvíjajú, sú už sformované.

TEST NA PRIJÍMACIE SKÚŠKY ZO SLOVENSKEHO JAZYKA A LITERATÚRY

štvorročné štúdium - riešenie

1. Doplňte i, í, y, ý

Brat sa narodil pred siedmimi rokmi. Hokejový tím Spojených štátov amerických vystúpil na Námestí slobody v Spišskej Novej Vsi. Nebojí sa ani divej zveri. Katkina kolegyňa nám požičala dva razy toľko prikrývok, ako sme potrebovali. V prírodnom tuneli z rozvetvených haluzí vlhký vzduch oťažel. Hojdačka visela na konári brezy a otáčala sa okolo svojej osi.

Obloha býva zavše čistá ako krištál, zavše ju víchor bičuje kryštálikmi dažďa. Hrad v hustej hmle splýva s okolím. Lososy sa po niekoľkých rokoch pobytu v mori vracajú domov. Ich domovom sú prudké horské bystriny s čistou vodou, plytčinami, hlbocinami a s dravými prúdmi. Ikry týchto rýb potrebujú veľa kyslíka. Nezvyčajnú orientačnú schopnosť majú úhory. Starí Slovania začínali kedysi nový rok marcom. Staré agáty pri marhuli škripotavo vřzgali. Deti pobehovali po majeri. Po malej chvíli sa cedilo ako z krhly.

2. Opravte prípadné chyby s ohľadom na písanie veľkých písmen a napíšte:

- | | |
|------------------------------------|--|
| a) základná škola v čičmanoch | Základná škola v Čičmanoch |
| b) bratislavský hrad | Bratislavský hrad |
| c) moravany nad váhom | Moravany nad Váhom |
| d) deň vzniku slovenskej republiky | Deň vzniku Slovenskej republiky |

3. Ktorá z možností je správna?

- Slovo *obdivuhodný* vzniklo skracovaním.
- Slovo *obdivuhodný* vzniklo skladaním.**
- Slovo *obdivuhodný* vzniklo odvodzovaním.
- Slovo *obdivuhodný* vzniklo spájaním.

4. Pri ktorom slove nedochádza k spodobovaniu vo výslovnosti spoluhlások?

a) herectvo

- predstava
- detstvo
- holandský

5. Vyberte nespisovné slovo, ktoré sa často nesprávne používa namiesto slova *správať sa* ako jeho

synonymum:

- a) naprávať sa
- b) počínať si
- c) konať
- d) **chovať sa**

6. Ktoré dvojice slov významovo k sebe nepatria?

- a) epiteton, básnický prívlastok
- b) **inotaj, tajnička**
- c) analýza, rozbor
- d) dialektizmus, nárečové slovo

7. V ktorej možnosti sa nachádza jedno viacvýznamové slovo?

- a) **stôl, stolička**
- b) hriadeľ, Košice
- c) rastlina, kilogram
- d) jedľa, knedľa

8. V ktorej možnosti sú všetky slová rozdelené správne?

- a) sest-ra, vy-sko-čiť, bie-ly
- b) bryn-dza, štú-dio, prík-lad
- c) **zlo-zvyk, bi-o-ló-gi-a, lesk-lý**
- d) far-bo-sle-pý, ka-ló-ria, hú-pa

9. Slová alebo slovné spojenia, ktoré vznikajú pre potrebu pomenovania nového javu alebo pojmu, sa nazývajú:

- a) dialektizmy
- b) **neologizmy**
- c) internacionalizmy
- d) expresíva

10. V ktorej možnosti je uvedený správny význam slova *prostý*?

- a) hlúpy
- b) nesamostatný
- c) komplikovaný
- d) **jednoduchý**

13. Utvorte zdobneninu k slovu *klepeto*.

-----**klepietko**-----

14. V ktorej z možností sú všetky slová plnovýznamové?

- a) Spotený chlapec zosadol z bicykla.
- b) Naháňali sa okolo stola.
- c) **Včera ho zastihol doma.**
- d) Vari päťkrát mu to otec vysvetľoval.

13. V ktorej z možností sú obe slová v nedokonavom vide?

- a) **nemal, strácal,**
- b) ujst', dostihli
- c) nájsť, pretlačil
- d) nedokázal, potešil

14. Ktoré gramatické kategórie zodpovedajú slovu (*na*) *mravčka*?

- a) podstatné meno, mužský rod, neživotné, jednotné číslo, genitív, vzor stroj
- b) **podstatné meno, mužský rod, životné, jednotné číslo, akuzatív, vzor chlap**
- c) podstatné meno, mužský rod, životné, jednotné číslo, genitív, vzor stroj
- d) podstatné meno, mužský rod, neživotné, jednotné číslo, akuzatív, chlap

15. V ktorej z možností sú určené druhy prísloviak *dnes*, *naplno*, *pomaly* v tomto poradí?

- a) spôsobu, spôsobu, príčiny
- b) **času, spôsobu, spôsobu**
- c) času, príčiny, spôsobu
- d) spôsobu, príčiny, spôsobu

16. Ktoré tvrdenie je pravdivé?

- a) **Podstatné meno *lístie* je hromadné. – nie je učivo ZŠ**
- b) Podstatné meno *lístie* je látkové.
- c) Podstatné meno *lístie* je pomnožné.
- d) Podstatné meno *lístie* je skupinové.

17. V ktorej možnosti sú uvedené iba prívlastňovacie prídavné mená?

- a) svieži, pánova, dcérinmu
- b) **stolárov, zajačí, páviemu**
- c) husací, susedovo, materinská
- d) milý, líščí, muší

18. Akým slovným druhom je podčiarknuté slovo vo vete?

Dovolené bolo prakticky všetko okrem vraždy.

- a) príslovka
- b) prídavné meno
- c) **časťica**
- d) podstatné meno

21. Prepíšte vetu so správnou predložkovou väzbou.

Stretneme sa u čakárne / pri čakárni.

-----**pri čakárni**-----

22. Ktorá z viet sa odlišuje od ostatných z hľadiska členitosti?

- a) Fúkal silný vietor.
- b) **Pichlo ma v boku. (jednočlenná)**
- c) Pichla som sa.
- d) Sfúkol si sviečku?

21. V akom poradí sa nachádzajú vetné členy vo vete?

Mnohé rastliny obsahujú účinné látky.

- a) zhodný prívlastok, predmet, slovesný prísudok, zhodný prívlastok, podmet
- b) nezhodný prívlastok, podmet, slovesno-menný prísudok, zhodný prívlastok, predmet
- c) zhodný prívlastok, predmet, slovesný prísudok, nezhodný prívlastok, predmet
- d) **zhodný prívlastok, podmet, slovesný prísudok, zhodný prívlastok, predmet**

24. Určte vetu podľa postoja hovoriaceho (podľa modálnosti):

Keby sa už skončil školský rok!

-----**želacia**-----

25. Ktoré žánre patria do administratívneho štýlu?

- a) umelecký životopis, umelecký opis
- b) **reklamácia, úradný list**
- c) reportáž, fejtón
- d) žiadosť, esemeska

24. Ktoré žánre patria k opisnému slohovému postupu?

- a) charakteristika, správa, statický opis
- b) umelecký opis, dynamický opis, žiadosť
- c) opis osoby, dotazník, recenzia
- d) **odborný opis, dynamický opis, charakteristika**

25. V ktorej možnosti sú uvedené iba metonymie?

- a) recitoval Hviezdoslava, chorý ležal na dvadsiatke, štebotavé dieťa
- b) **boli sme na Žbirkovi, kúpim si Tolkiena, počúvam Beatles**
- c) sleduje Panelák, pevný ani skala, hľadá ako hrom do duba
- d) ostrá odpoveď, čierna duša, teplá farba

26. Správne pomenuj ustálené pomenovania:

- a) Dostal sa z dažďa do pod odkvap. **..porekadlo**.....
- b) Práca má horký koreň, ale sladké ovocie.**príslovie**.....
- c) Prítulný ako mačka.**prirovnanie**.....
- d) Na Vianoce blato, na Veľkú noc sneh.**pranostika**.....

27. V ktorej možnosti je uvedený správny význam slova *interiér*?

- a) človek s vyšším vzdelaním
- b) zamestnanec Interu
- c) **vnútorná časť (budovy)**
- d) vonkajšia časť (budovy)

28. V ktorej z možností sa nachádza jednoduchá veta s prístavkom:

- a) **Mária Rázusová-Martáková, slovenská spisovateľka, napísala niekoľko krásnych diel pre deti a mládež.**
- b) Mária Rázusová-Martáková, ktorá je slovenskou spisovateľkou, napísala niekoľko krásnych diel pre deti a mládež.
- c) Slovenská spisovateľka Mária Rázusová-Martáková napísala niekoľko krásnych diel pre deti a mládež.
- d) Niekoľko krásnych diel pre deti a mládež napísala slovenská spisovateľka Mária Rázusová-Martáková.

29. Ukážka:

Dolinou tmavou pokoj si chodí;
pokoj smrť je, tma smrti stín:
Príroda spí, nebom sa brodí
duch, blahého života syn:
Večerná, smutná hodina zvoní,
a dieťa hodín v spánok sa kloní,
ale večný nemretia syn
z očí smrteľných spanie vyháňa,
a vo večného zorách svitania
lieta svätým poľom vidín. —

- a) Určte jazykový štýl ukážky**umelecký**.....
- b) Zarad'te ukážku k literárnemu druhu**lyrika**.....
- c) Napíšte schému rýmu prvých štyroch veršov**abab**.....
- d) Pomenujte druh rýmu prvých štyroch veršov**striedavý**.....
- e) Pomenujte prvý podčiarknutý básnický prostriedok**personifikácia**.....
- f) Pomenujte druhý podčiarknutý básnický prostriedok**epiteton**.....

30. Román je:

- a) epický útvar, ktorého témou je historická udalosť.
- b) epické dielo, v ktorom autor vyjadruje svoje city, vzťahy, nálady a postoje k súčasnosti.
- c) **epické prozaické dielo, v ktorom autor zobrazuje väčší úsek života v dlhšom časovom rozpätí, má veľký rozsah a zložitú kompozíciu.**
- d) epický útvar, stvárňujúci udalosť zo života človeka s menším počtom postáv, ktoré sa počas deja nevyvíjajú, sú už sformované.